

**WEGWIJS IN DE RECHTSBIJSTAND
RECHTBANK EERSTE AANLEG GENT**
Koophandelsplein, 21 en 23
9000 Gent
tel. (09) 267.41.11
website : <http://www.rechtbankgent.be>

UITLEG VAN ENKELE BEGRIPPEN

Er moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de juridische eerstelijnsbijstand en de juridische tweedelijnsbijstand, die verleend wordt door een advocaat, en de rechtsbijstand die al of niet volledig kosteloos is en die toegekend wordt door de rechtbank.

Hierna wordt uitgelegd wat:

- juridische eerstelijnsbijstand is
- juridische tweedelijnsbijstand is
- kosteloze rechtsbijstand is.

JURIDISCHE EERSTELIJNSBIJSTAND – WAT ?

Ieder van u heeft wel eens vragen over hoe u een huurovereenkomst moet opzeggen, welke verschillende manieren van echtscheiding mogelijk zijn, welke uw rechten zijn als slachtoffer, hoe u zich moet verdedigen voor een rechtbank enz..

Voor een eerste juridisch advies (= eerste informatie) kan u terecht bij juridisch geschoolde mensen. Dit noemt men **juridische eerstelijnsbijstand**.

Dit advies is volledig gratis, ongeacht het inkomen van de aanvrager.

JURIDISCHE EERSTELIJNSBIJSTAND – WAAR ?

Dit eerste juridische advies kan u bekomen bij verschillende diensten, zoals het bureau voor juridische bijstand, de justitiehuisen, sommige gemeentebesturen, de meeste OCMW's en verscheidene VZW's.

Voor bijkomende informatie kan u contact opnemen met het **Justitiehuis of met het Bureau voor Juridische Bijstand** (adressen op het einde van deze brochure).

U kan ook contact opnemen met het OCMW van uw gemeente.

JURIDISCHE TWEDELIJNSBIJSTAND – WAT ?

Eenmaal u bepaalde informatie heeft gekregen, bestaat de kans dat u ook effectief iets wil ondernemen. Daartoe zal u meestal beroep doen op een advocaat, die u met raad en daad zal verdedigen (= veel meer dan enkel informatie).

Het systeem van tweedelijnsbijstand, zoals voorzien in het gerechtelijk wetboek in de artikelen 508 e.v., voorziet de mogelijkheid om te genieten van een volledige of gedeeltelijke kosteloze bijstand van een advocaat.

VOLLEDIGE KOSTELOZE JURIDISCHE TWEDELIJNSBIJSTAND

Het K.B. (koninklijk besluit) van 18 december 2003, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 24 december 2003 (tweede editie – blz. 60559 e.v.) bepaalt wie kan genieten van de **volledige kosteloosheid** mits voorlegging van een aantal documenten:

- **de alleenstaande met een netto maandelijks inkomen van minder dan 780 €** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over het maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en van het laatste aanslagbiljet);
- **de alleenstaande met een persoon ten laste en met een netto maandelijks inkomen van minder dan 1.004 € + 83,40 € per persoon ten laste** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over het maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en van het laatste aanslagbiljet);

- **personen die een (gehuwd of samenwonend) gezin vormen met een maandelijks netto-inkomen van minder dan 1.004 € + 83,40 € per persoon ten laste** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over het maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en van het laatste aanslagbiljet);
- **personen die een leefloon of een bijstandsuitkering ontvangen** (op vertoon van de geldige beslissing van het openbaar centrum van maatschappelijk welzijn);
- **personen met een gewaarborgd inkomen voor bejaarden** (op vertoon van het jaarlijks attest van de Rijksdienst voor Pensioenen);
- **personen met een inkomensvervangende uitkering voor gehandicapten die geen integratievergoeding genieten** (op vertoon van het besluit van de minister die bevoegd is voor de sociale zekerheid of van de door hem afgevaardigde ambtenaar);
- **personen die een kind ten laste hebben waarvoor zij gewaarborgde kinderbijslag ontvangen** (op vertoon van het attest van de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor werknemers);
- **huurders van een sociale woning die in het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een huur betalen die overeenkomt met de helft van de basishuur of die in het Waalse Gewest een minimumhuur betalen** (op vertoon van de laatste berekeningsfiche van de huur);
- **minderjarigen** (op vertoon van de identiteitskaart);
- **vreemdelingen voor de indiening van een verzoek om regularisatie van hun verblijf of voor beroep tegen een bevel om het grondgebied te verlaten** (op vertoon van documenten tot staving);

- **asielaanvragers of personen die een verzoek indienen om als vluchteling te worden erkend of die een aanvraag indienen om de status van ontheemde te verkrijgen** (op vertoon van een document tot staving);
- **de gedetineerde of de beklagden, als bedoeld in de wet op de onmiddellijke verschijning of de geesteszieke personen, ten aanzien van wie een maatregel is genomen bedoeld in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, van wie vermoed wordt, tenzij het tegendeel is bewezen, dat zij een ontoereikend inkomen hebben.**

GEDEELTELIJKE KOSTELOZE JURIDISCHE TWEDELIJNSBIJSTAND

De bijstand is **gedeeltelijk kosteloos** voor:

- **alleenstaanden met een netto maandelijks inkomen tussen 780 € en 1.004 €** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over hun maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en hun laatste aanslagbiljet);
- **alleenstaanden met een persoon ten laste en met een netto maandelijks inkomen tussen 1.004 € en 1.224 € + 83,40 € per persoon ten laste** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over hun maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en hun laatste aanslagbiljet);
- **personen die samenwonen met een huwelijkspartner of met een andere persoon waarmee zij een huishouden vormen en van wie het netto maandelijks gezinsinkomen ligt tussen 1.004 € en 1.224 € + 83,40 € per persoon ten laste** (op vertoon van een verklaring inzake de gezinssamenstelling, bewijsstukken over hun maandelijks inkomen of vervangingsinkomen en hun laatste aanslagbiljet);

AANPASSING BEDRAGEN

De hierboven vermelde bedragen worden jaarlijks **aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen**. Het indexcijfer van november 2003 geldt als basis. De nieuwe bedragen treden in werking op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van hun aanpassing.

HOEVEEL BEDRAAGT DE GEDEELTELIJKE KOSTELOZE TWEDELIJNSBIJSTAND ?

De advocaat kan in dit geval **een redelijke bijdrage vragen** om zijn prestaties te dekken. Het bedrag hiervan wordt vastgesteld onder toezicht van het Bureau voor Juridische Bijstand.

WAAR EN HOE AANVRAGEN ?

Het verzoek kan **mondeling of schriftelijk** gedaan worden door uzelf of door een advocaat wiens naam voorkomt op een lijst (opgesteld door de Orde van Advocaten) bij het Bureau voor Juridische Bijstand van het arrondissement waar u woont of verblijft.

Bij dit verzoek moet u zoveel mogelijk bewijsstukken voegen die uw situatie of inkomen bewijzen.

Het Bureau oordeelt op basis van de voorgelegde stukken doch het is mogelijk dat het Bureau voor Juridische Bijstand u uitnodigt voor uitleg.

Kennelijk ongegronde aanvragen worden geweigerd.

WIE WORDT AANGESTELD ?

Het Bureau zal een advocaat aanstellen die de materie goed kent en die uw taal spreekt. Indien nodig kan ook een tolk worden aangewezen.

BEROEP BIJ AFWIJZING

Het Bureau moet binnen de 15 dagen na uw aanvraag een beslissing nemen. Indien uw aanvraag wordt afgewezen kan u binnen de maand na de kennisgeving beroep instellen bij de arbeidsrechtbank. De gegevens hieromtrent worden vermeld op de beslissing tot afwijzing.

KOSTELOZE RECHTSBIJSTAND

Rechtsbijstand voor de rechter bestaat erin dat diegenen die niet over de nodige inkomsten beschikken **om de kosten van het proces te dragen**, geheel of gedeeltelijk worden ontslagen van de betaling van een aantal rechten en van andere kosten die de rechtspleging met zich meebrengt.

De volledige procedure en de voorwaarden met de betrekking tot de rechtsbijstand zijn terug te vinden in het Gerechtelijk Wetboek onder de artikelen 664 e.v..

ADRESSEN

Het **Justitiehuis** is gelegen aan de Cataloniëstraat, 6-9, 9000 Gent.
Tel. onthaal 09 269 62 20

Openingsuren: 9-12 uur en 14-17 uur.

Bureau voor Juridische bijstand (B.J.B.)
Koophandelsplein, 23
9000 Gent
tel. 09 267 41 44

elke maandag, woensdag en donderdag van 17 u tot 17.20 uur
elke dinsdag en vrijdag van 11 tot 11.20 uur.

V.U.: Eric Beaucourt, voorzitter rechtbank eerste aanleg, Koophandelsplein, 23, 9000 Gent – 2 januari 2006

Deze brochure is gedeeltelijk gebaseerd op een brochure van de F.O.D. Justitie (terug te vinden op www.just.fgov.be).